

Mál nr. 142/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar A hjá V****Ágreiningur um bótaskyldu vegna slyss M við störf hjá A hinn 21. júní 2019.****Gögn.**

1. Málskot, mótttekið 12.04.2021, ásamt fylgiskjölum 1-14.
2. Bréf V, dags. 26.04.2021.
3. Viðbótargögn M, dags. 28.04.2021.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 21. júní 2019, orðið fyrir slysi við störf hjá A. Slysið hafi átt sér í stað með þeim hætti að M hafi verið að vinna við samsetningarvél og verið að setja saman tvö blikkrör þegar hann missti jafnvægið. Hafi hann þá gripið með vinstri hendi í hraðastýringu vélarinnar. Hafi vélin þá farið á meiri hraða og hægri hönd M farið með blikkstykkinu í átt að samsetningartönnunum sem læsi blikkrörunum saman. Litli fingur hægri handar M hafi lent milli tannanna og M slasast og hafi hann verið metinn til fimm stiga miska vegna þessa. M telur slysið að rekja til óforsvaranlegra aðstæðna á vinnustað og krefst því bóta úr ábyrgðartryggingu A. Í umsögn Vinnueftirlitsins, dags. 10. febrúar 2020, komi þannig fram að aðstæður við vélina hafi skapað fallhættu, þar sem gólfmotta við vélina hafi ekki verið réttilega frágengin, hún hafi verið á hvolfi og ekki réttilega sniðin að pedulum vélarinnar og því ekki náð inn á vinnusvæði M. Þá hafi gormar á vélinni verið orðnir gamlir og lélegir sem olli því að M þurfti að halda um blikkrörin með hægri hendi. Þá hafi ekkert áhættumat verið til staðar vegna þessa verkþáttar. Augljóst sé að M hafi misst jafnvægið vegna aðstæðna á slysstæð, við það hafi hann gripið í hraðastýringu sem olli því að vélin fór á meiri hraða, sem olli því að hann slasaðist á hægri hendi þar sem vélin virkaði ekki sem skyldi og hann þurfti að halda um blikkstykkið. Undir venjulegum kringumstæðum hefðu armar vélarinnar átt að halda blikkstykkinu uppi. Eftir slysið hafi vélinni verið skipt út, en þetta hafi verið í fyrsta og eina skiptið sem M notaði hana. Vísar M til ákvæða laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum kröfu sinni til stuðnings. V hafi hafnað bótaskyldu með bréfi dags. 17. mars 2021.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að engin vitni hafi orðið að atvikinu og sé M því einn til frásagnar. Hvað varði ástand vélarinnar þá er haft eftir A að erlendur framleiðandi hennar annist eftirlit með henni og komi árlega á starfsstöðina til að yfirfara hana. Þá beri skýrsla Vinnueftirlitsins það ekki með sér að vélin hafi verið í ólagi og sé það ósannað. Það að A hafi skipt út tækjakosti að einhverju leyti breyti engu um það. Hvað varði ummæli í sömu skýrslu um að aðstæður við vélina hafi skapað fallhættu þá sé ekki þar með sagt að það hafi verið orsök slyssins, enda segi einnig þar að samkvæmt hinum slasaða hafi hann misst jafnvægið, en ekki komi þar fram að mottan hafi orðið til þess að hann missti jafnvægið. Það sé fyrst í málskoti sem því sé haldið fram. Sé því ekkert komið fram sem bendi til þess að umrædd motta hafi valdið slysinu. Samkvæmt ljósmyndum í skýrslu Vinnueftirlitsins hafi þá verið búið að taka úr mottunni fyrir fótstig og samkvæmt A hafi henni verið snúið á báða vegu eftir því hvað var verið að gera hverju sinni. Þá sé skortur á áhættumati ekki ástæða slyssins, enda fulllangt gengið að ætlast til að vinnuveitandi sjái fyrir að starfsmaður geti misst jafnvægið eða runnið til og að það valdi því að hann grípi í hraðastýringu vélarinnar með þeim afleiðingum að hönd hans dragist nær tönnum vélarinnar. Um óhappatilvik sé að ræða og er bótaskyldu því hafnað.

Meðfylgjandi viðbótarathugasemdum M er yfirlýsing samstarfsmanns hans um að vélin hafi verið hættuleg og óörugg, hún hafi ekki verið fest við gólfíð og armar hennar ekki hafi ekki haldið nægilega við málminn og hafi fjöldi starfsmanna kvartað vegna hennar.

Álit:

Eins og fram kemur að ofan er deilt um hvort M eigi rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V vegna slyss síns. Svo bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu A þarf að mega rekja slysið M til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu þess eða aðila sem það ber ábyrgð á. Sönnunarbyrðin fyrir því hvílir á M. Í fyrirliggjandi skýrslu Vinnueftirlitsins segir að aðstæður við vélina, þar sem gólfmotta náði ekki nægilega inn á vinnusvæði starfsmanns hafi skapað fallhættu. Í lýsingum M á atvikum kemur fram að hann hafi misst jafnvægið en ekki er að finna nánari lýsingu á því hvernig það atvikaðist, þ.e. hvað varð til þess að hann missti jafnvægið. Né heldur hefur verið sýnt fram á að A hafi borið ábyrgð á staðsetningu mottunnar, eða því að hún hafi verið á „hvolfi“ umrætt sinn. Hvað varðar hugsanlegan vanbúnað samsetningarvélarinnar, þ.e. að armar hennar hafi ekki haldið nægilega um blikkstykkinn og því hafi verið nauðsynlegt að halda um þau, þá liggur ekki fyrir neitt sérstakt mat á umræddri vél, né má ráða af skýrslu Vinnueftirlitsins að hún

hafi verið vanbúin að þessu leyti. Verður því, þrátt fyrir framlagða yfirlýsingu samstarfsmanns M, að telja ósannað að tjón M verði rakið til vanbúnaðar vélarinnar. Hvað varðar skort á skriflegri áætlun um öryggi og heilbrigði vegna þessa verkþáttar sem feli í sér sérstakt áhættumat með tilliti til öryggis og heilsu starfsmanna hefur heldur ekki verið sýnt nægilega fram á að slys M verði rakið til skorts á slíkri áætlun eða með hvaða hætti. Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er því ekki sýnt fram á að umrætt atvik verði rakið til sakar A eða aðila sem það ber ábyrgð á. Er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu M.

Niðurstaða.

M, á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A, hjá V.

Reykjavík 18. maí 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.